

Vidra

Vasile Alecsandri

Frunză verde peliniță,
Pe cel deal, pe cea colniță,
Plimbă-mi-se-o cătăniță
Cu doi bani în punguliță,
Și cu doi în buzunare,
Cu doisprezece lăutari,
Și cu doi, trei călușei
Încărcați de gălbenei.
Iar cu dânsa se afla,
Tot pe lună se primbla,
Stoian Șoimul, popă vechi,
Cu potcapul pe urechi,
Ce s-a lăsat de popie
Și de sfânta liturghie
De s-a dat în haiducie.
El de mijloc o ținea,
Lângă pieptu-i o strângea,
Și mereu o dezmierda,
Și mereu o săruta,
Și lăutarii cânta,
Câmpii de se răsuna.
Când fu către dimineată,
Popa se spăla pe față,
Barbă neagră pieptăna,
La baltagu-i se-nchina
Și pe Vidra mi-o trezea
Și din gură așa-i grăia:
„Știi tu, Vidro, ce-am gândit,
Știi tu ce m-am socotit?
Suflecă mânece largi
Și-mpletește la colaci.
Fă colaci mari de doi saci
Pentru cumnăței burlaci,
Ș-un covrig de un mertic
Pentru cumnățel mai mic.
Apoi haideți amândoi
Cu cotiga cu doi boi
Peste codri, peste munți,
La cei socri cam cărunți.”

II

Amândoi la drum plecau,

Sus, la munte, se urcau
Și mereu boii-ndemnau:
„Hăi Plăvan, hăi Bourean,
Juncănași de-ai lui Stoian”.
Opinteau boii mereu,
Opinteau și suflau greu,
Și cotiga scârțâia
Și calea se-ngreuia.
Iar pe când soarele-i sus,
Pe când șoimul stă ascuns,
Pe când umbra e scăzută
Și se face nevăzută,
Stoian popa se oprea
Și de prânz el poposea
În mijlocul codrului
Unde-i larg voinicului,
În poiana înflorită
Cu frunzari acoperită,
Unde iarba se-mpletește
Și-n vârful se găitânește.
Vidra masă că-ntindea,
Și la masă că ședea
Cu Stoian alături.
Ei prânzeau și veseleau,
De nimeni grijă n-aveau,
Dar păcatul mi-i păștea,
Pe Stoian îl zădăra
Și Stoian așa grăia:
„Oliolio! mândruța mea!
De când eu mi te-am luat
Nici un cântec n-ai cântat.
Cântă-ți, mândro, cântecul,
Că mi-e drag ca sufletul.”
„Alei! frate, dragul meu!
Nu mai pofti să cânt eu,
Să-ți cânt cântec haiducesc
Cu vîers dulce femeiesc.
Eu dacă ți l-oi cânta,
Apele s-or tulbura,
Brazii mi s-or scutura,
Munții mi s-or clătina,
Văile or răsuna
Și pe noi ne-a-ntâmpina
Păunașul codrilor,
Voinicul voinicilor,
Iubitul nevestelor,
Drăgălașul fetelor.”
„Las' să vie că nu-mi pasă,

Eu că l-oi pofti la masă,
Și de-a mai vrea altă hrană,
I-oi da trei baltage pomană.”

III

Puse Vidra a cânta,
Codrii a se deștepta,
Apele-a se tulbura,
Brazii a se scutura,
Munții a se clătina,
Văile-a se răsuna.
Și deodată s-arăta
Păunașul codrilor,
Voinicul voinicilor:
„Hei! Stoiene, bărbărie,
Ce te-ai lăsat de popie
Și de sfânta liturghie
De te-ai dat în haiducie!
Ce ne calci poienele
Și ne paști fânațele?”
„Ce poiene, măi Păune?
Ce fânațe, măi nebune?
Doar pământul nu-i al tău,
Nici al tău nu-i, nici al meu,
Ci-i tot al lui Dumnezeu.”
„Hei Stoiene, bărbărie,
Vorbă multă, sărăcie!
Dă-mi juncanii tăi drept vamă
Și îți cată-apoi de seamă.”
„Ba, juncanii nu-ți dau eu,
Că mi i-a dat Dumnezeu
Să mă scoată de la greu.”
„Dă-mi pe Vidra ta de vamă
Și îți cată-apoi de seamă.”
„Ba, pe Vidra nu ți-oi da
Pân’ ce capul sus mi-a sta
Că mi-a dat-o soacra mea
Ca să țin casă cu ea.”
„Dă-mi baltagul tău de vamă
Și îți cată-apoi de seamă.”
„Eu să-ți dau baltagul, eu?
Vin de-l ia tu, fătul meu,
De ți-e sufletu-îndrăzneț,
Cât ți-e graiul de sumeț!”

IV

Ei de brâie s-apucară
Și la luptă se luară
Zi de vară până-n seară.
Când în loc mi se-nvârteau,
Când la vale s-aduceau,
Nici unul nu dovedea!
Dar Stoian mereu slăbea,
Brâul lui se descingea.
„Vidro, puiculița mea!
Vin' de-mi strânge brâul meu,
Apăra te-ar Dumnezeu,
Că-mi slăbesc puterile,
Mi se duc averile!”
Iară Vidra mi-i privea,
Ochișorii-i strălucea,
Inimioara-i se bătea
Și gurița-i răspundea:
„Ba, nu, nu, bădiță frate,
Că vă-i lupta pe dreptate,
Și oricare-a birui,
Eu cu dânsul m-oi iubi.”
Stoian popa s-aprindea
Și făcea el ce făcea
Pe Păun că-l aducea,
Și-n pământ că mi-l izbea,
Cât pământul despica,
Până-n brâu că mi-l băga.
Baltagu-apoi ridica,
Capul lui Păun zbură;
Trupul pe brânci se plecă,
Lui Stoian se închina.
Iar Stoian se întorcea,
La Vidra-ncet se ducea,
Se ducea posomorât,
De gânduri negre muncit
Ca un șarpe otrăvit.
Vidra nici că se clintea,
Ochii-n ochii lui țintea,
Ochii cătau bărbătește
Și pătrundeau femeiește.
Stoian popa mi-i zicea:
„Vidro, fa, nevastă rea!
Când de moarte mă luptam
Și pe tine te rugam
Să vii iute lângă mine
Ca să-mi strângi brâul mai bine,
De bărbat nu ți-a fost milă,
De păcat nu ți-a fost silă

Și cu glas dulce, frățesc,
Zis-ai cuvânt dușmănesc:
Că oricare-a birui
Tu cu dânsul te-i iubi,
Așa este, Vidro fa?"
„Așa-i, Stoiene, așa!
Am zis-o și încă-o mai zic
Că mi-e drag cine-i voinic,
De se luptă fără-a cere
Ajutor de la muiere.”
„Știi tu, Vidro, ce-am gândit?
Știi tu ce m-am socotit?
Astă-vară am cosit
Vro cinci clăi de le-am clădit,
Patru mi le-am vârfit,
Iar unei vârful-a lipsit
Și mi-am pus în gândul meu
Să-i fac vârful cu capul tău.”
„Iată capul de mi-l taie,
Ca să-l pui tu vârful la clăie
Și te-nvăță de la mine
Ca să mori cum se cuvine!”
Crunt Stoian se repezea
Și capul îi reteza.
Și țâțele-i le tăia
Și pe câmp le-mprăstia;
Apoi singur purcedea,
La socrii lui se ducea.
„Hei, Stoiene, popă vechi
Cu potcapul pe urechi,
Unde-i Vidra cea frumoasă,
Fata noastră cea voioasă?”
„Eu pe Vidra mi-am lăsat
Într-un codru depărtat
Hotărând moșiile
Ș-așezând momăile
Cu capul și țâțele.”
Bine vorba nu sfârșea,
Pe loc cerul s-aprindea
Și trei fulgeri repezea
Pe Stoian popa-l lovea,

În cenușă-l prefăcea!